

This document has been shared by Free Expression Myanmar (FEM) on behalf. FEM has not edited the written content in any way. FEM may have occasionally edited the text for example the dimensions on the size, in order to enable sharing. Any copyright belongs to the creator of the document and digitized in any way by FEM from FEM's digitization is under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike license. This license lets you remix, tweak, and build upon FEM's work non-commercially, as long as you credit FEM and license your new creations under the identical terms.

ပြည်သူ့ရှေ့ဆောင်ပါတီ

လူထုဘဝအဓိက

လုပ်ငန်းစဉ်များ

This document has been shared by Free Expression Myanmar (FEM) on found. FEM has not edited the written content in any way. FEM may have technically edited the file, for example the document or its size, in order to enable sharing. Any copyright belongs to the creator of this document and is shared in any way by FEM that FEM's registration is under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike license. This license lets you remix, tweak, and build upon FEM's work non-commercially, as long as you credit FEM and license your new creations under the identical terms.

လူထုဘဝ လက်ငင်း မြှင့်တင်ပေးမည့် တကယ့် ဒီမိုကရေစီ

“တကယ့်ဒီမိုကရေစီဆိုတာ နိုင်ငံရေးသဘောတရားအရ ပြည်သူတွေရဲ့ အကျိုးအတွက် ပြည်သူတွေက တင်မြှောက်တဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ အစိုးရဖြစ်ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ အဲဒီအစိုးရဟာ ပြည်သူတွေရဲ့ လက်ငင်းစီးပွားရေး အဆင့်အတန်းကို အခွင့်အရေး တန်းတူရနိုင်တဲ့ အခြေအထိ မြှင့်တင်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးမှ တကယ့် ဒီမိုကရေစီအထိ တက်လှမ်းနိုင်မယ်”

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း

မေလ (၁၉) ရက်၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ၇။ဗလီဟော
တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်အတွက်
ပဏာမပြင်ဆင်မှုညီလာခံမိန့်ခွန်း

ဃာတိကာ

- 06 | ကိုဗစ်နှင့်အတူ ယှဉ်တွဲထူရမည့် မြန်မာ့ အနာဂတ်
- 07 | မရေရာသော အနာဂတ်အတွက် သေချာသော လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်
- 08 | မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ငွေဆိုင်ရာ လက်ရှိအခြေအနေများ
- 09 | လူတိုင်းအတွက်ဝင်ငွေ
- 10 | မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ လက်ရှိစိန်ခေါ်မှုများ
- 11 | လူတိုင်းအတွက် အလုပ်အကိုင်
- 12 | အရင်းအမြစ် ကျိန်စာသင့်၍ နောက်ကျန်ခဲ့သည့် စီးပွားရေး
- 13 | လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၁) စီးပွားရေးမောင်းနှင်အားများ
- 14 | ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းလျော့ကျလာပြီး အကျိုးအမြတ်နည်းပါးလာသော ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများ
- 15 | လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၂) ပုဂ္ဂလိကမောင်းနှင်အားများ
- 16 | လူမှုဘဝ နိမ့်ကျလာမှု နှင့် ရေရှည်ဂေဟစနစ် စိန်ခေါ်မှုများ
- 17 | လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၃) လူမှုရေးမောင်းနှင်အားများ
- 18 | အနာဂတ် ပျောက်နေသော မြန်မာလူငယ်ထု
- 19 | လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၄) လူငယ်မောင်းနှင်အား
- 20 | မြို့သစ်အိမ်မက်မှ လှုပ်နှိုးထကြွစေမည့် မဟာရန်ကုန်ဆိုင်ရာမူဝါဒများ
- 22 | လူတိုင်းအတွက် ရလဒ်ပေါ်စေမည့် ဒီမိုကရေစီလုပ်ငန်းစဉ်
- 24 | အနာဂတ်အတွက် အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေးလုပ်ငန်းစဉ်
- 26 | လူထုဘဝအဓိက

ကိုဗစ်နှင့်အတူယှဉ်တွဲ ထူရမည့် ပြန်ဟော့အနာဂတ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ကပ်ဘေးများအနက် ကိုဗစ်သည် အသက်ဆုံးရှုံးမှု နည်းပါးသေးသော်လည်း စီးပွားရေးထိခိုက်နစ်နာမှုအရ အကြီးမားဆုံးဖြစ်ပြီး ကျပ်သန်း ၉ ထရီလီယံ အထိ ဆုံးရှုံးနိုင်ကြောင်း သိရှိရသည်။

နိုင်ငံတကာပညာရှင်များအဆိုအရ ကိုဗစ်၏ သက်ရောက်မှုများအနက် ကျန်းမာရေးထိခိုက်မှုများထက်စာလျှင် ကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုကြောင့် နောက်ဆက်တွဲ ခံစားရသော ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများကား ပိုမိုကြီးမားလေရာ ကိုဗစ်နှင့် ယှဉ်တွဲနေထိုင်ရမည့် အနာဂတ်တွင် နိုင်ငံတော် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အတွက် ကောင်းမွန်သော စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို အောက်ပါအတိုင်း ဦးစားပေးချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်သွားမည်။

- နိုင်ငံစီးပွားရေး၏နည်းလုံးနှင့် အသက်သွေးကြောများဖြစ်သော စက်မှုဇုန်များနှင့် ကုန်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများ ကောင်းမွန်အန္တရာယ်ကင်းစွာ လည်ပတ်နိုင်ရေး
- တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ချေရှိမှုအလိုက် စီးပွားရေးနှင့် ရောဂါထိန်းချုပ်ရေးကို ချိန်ညှိစီမံ ဆောင်ရွက်သွားရေး
- ကုစားရေးထက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကို ဦးစားပေး အကောင်အထည်ဖော်မည့် မဟာဗျူဟာချမှတ်ရေး
- အထွေထွေ မက်ကရိုစီးပွားရေး ပေါ်လစီများသာမက ကဏ္ဍအလိုက် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစီမံကိန်းများကို ပုဂ္ဂလိက အသင်းအဖွဲ့များနှင့် ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်၍ အမြန် ရေးဆွဲရေး

ရည်ညွှန်း: IFPRI, May 2020

မရေရာသော အနာဂတ်အတွက် သေချာသော လုပ်ငန်းစဉ်

လုပ်ငန်းလမ်းစဉ် ပါတီဆိုသည်မှာ

ပြည်သူ့ရှေ့ဆောင်ပါတီသည် သရုပ်လက္ခဏာ (identity) နှင့် နိုင်ငံရေးအယူဝါဒ (ideology) ကို အခြေမခံဘဲ လူထုဘဝအတွက် အဓိကဖြစ်စေသော အနာဂတ်ပန်းတိုင်များကို လျာထားသတ်မှတ်ပြီး လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မည့် လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်များကို အခြေခံ ဖွဲ့စည်းထားသည့် လုပ်ငန်းလမ်းစဉ်ပါတီ (Programmatic Party) တစ်ရပ်ဖြစ်ရာ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အစီအစဉ်တွင် ပြည်သူတိုင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ဤလူထုဘဝ အဓိကလုပ်ငန်းစဉ်များကို အထောက်အထား အချက်အလက်များ၊ မြေပြင်စာရင်းကောက် လေ့လာသုံးသပ်ခဲ့သည့် ကွင်းဆင်းစစ်တမ်းများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဝင် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ အကြံပြုချက်များအားလုံးကို စုစည်းလျက် ရေးသားထားသည့်ဖြစ်ရာ ဤစာတမ်းသည် အများပိုင်မှုဖြင့် ပြုစုထားသည့် ကြေငြာစာတမ်းတစ်ခု (Inclusive Manifesto) ဖြစ်ပါသည်။

“

ဗိုလ်ချုပ်၏ ဆိုရန်တိုဗီလာ မိန့်ခွန်း

ကျွန်တော်တို့ ဘာကို လိုချင်သလဲလို့ ဆိုလျှင် နှစ်ရှည်လများ ဆိုင်းမနေရဘဲ အကျိုးခံစားရမည့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုကို ဖန်တီးရေးဆွဲဖို့ လိုပါသည်။ ဤကဲ့သို့သော လုပ်ငန်းစဉ်မျိုးကို အထူးလိုအပ်သည်ဆိုသည့် အကြောင်းကို ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်ကြည့်လျှင် သိပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တွေ့ကြုံခံစားနေရသည့် များလှစွာသော အချက်များမှာ ပတ်ပတ်လည်ပိုင်းနေသည့် ပြဿနာအမျိုးမျိုးနှင့်ပတ်သက်ပြီး အားလျှော့စိတ် ပေါက်နေဆဲပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကဲ့သို့ဖြစ်နေကြရသည်မှာ တိုင်းသူပြည်သားများသည် မိမိတို့ ကြီးပွားရေး တိုးတက်ရေးလမ်းစကို တီထွင်ဖို့ ပျင်းနေကြလို့ စိတ်မပါကြလို့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းမှာ တိုင်းပြည်ကို ပြန်လည်ထူထောင်ဖို့ လျာထားချက်များကို ရှေ့ဆောင်ပြီး လုပ်ဖို့ရန်မှာ အစိုးရ၏ တာဝန်ဖြစ်သည်ဟု လူတိုင်းလိုလို သဘောပိုက်တတ်ကြသည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့

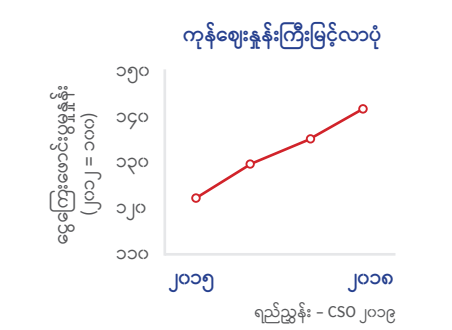
”

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ဝင်ငွေဆိုင်ရာ လက်ရှိအခြေအနေများ

စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ကျဆင်း၍ နိုင်ငံဝင်ငွေ ကျဆင်း ငွေကြေးဖောင်းပွမှု တက်၍ လုပ်သားဝင်ငွေကျဆင်း

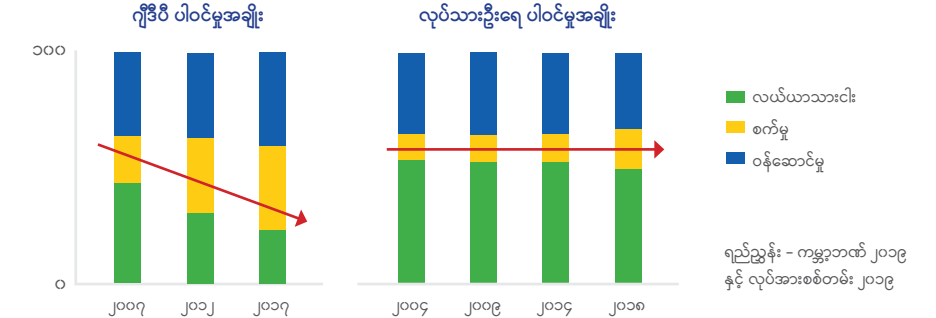
နိုင်ငံ၏ ဂျီဒီပီတိုးတက်နှုန်းသည် ယခင်က ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြန်ဆုံး ၈.၅% တွင် ရှိခဲ့ရာမှ ပြီးခဲ့သည့် ငါးနှစ်အတွင်း တဖြည်းဖြည်းကျဆင်းလာခဲ့ရာ ပျမ်းမျှ ၅.၁% သာ တိုးတက်ခဲ့။ ကိုဗစ်လှိုင်းများ အလွန် ဆက်၍ကျဆင်းနိုင်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် အနည်းဆုံး အကြေးငွေ တရက် ၃,၆၀၀ကျပ် သတ်မှတ်ပြီး ၂၀၁၈ တွင် ၄,၈၀၀ အထိ တိုးမြှင့်ခဲ့ပြီး ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းက ပိုမို မြန်ဆန်စွာ တက်လာ၍ အလုပ်သမား ဝင်ငွေကျဆင်းနေ

လယ်ယာသားငါးကဏ္ဍရှိ တောင်သူများဦးရေ ကျဆင်းမှုနှင့် ယင်းကဏ္ဍ၏ ဂျီဒီပီတန်ဖိုးကျဆင်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၁ နောက်ပိုင်းမှစ၍ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကြောင့် စက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍများ၏ ဂျီဒီပီထည့်ဝင်မှု အချိုးများ တက်လာခဲ့ပြီး စီးပွားရေးအခြေခံများ ပြောင်းလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လယ်ယာကဏ္ဍအပေါ် မှီခိုနေရသော တောင်သူဦးရေ (သန်း ၂၅ သန်း) မှာ အနည်းငယ်မျှသာ ပြောင်းလဲခဲ့သဖြင့် ယင်းကဏ္ဍ၏ ထုတ်လုပ်မှု တန်ဖိုးမိုးရရှိမည့် ဝင်ငွေအပေါ် မှီခိုနေရသော လယ်သမားမိသားစုများ ဝင်ငွေသည် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ နိမ့်ကျလျက်ရှိပါသည်။

လူတိုင်းအတွက် ဝင်ငွေ

ရည်မှန်းချက် - နှစ်စဉ် ၂၀% တိုးရန် ရည်မှန်းမည်။

တိုင်းပြည်ဝင်ငွေ - ၂၀% တိုးတက်ရန်

- ၁. အမျိုးသားပို့ကုန် မဟာဗျူဟာမှ ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိမည့် စီးပွားရေးကဏ္ဍများကို ဦးစားပေးပံ့ပိုးရန်
- ၂. ဒေသတွင်း မဟာဗျူဟာမြောက် အခြေခံအဆောက်အအုံ လုပ်ငန်းများတွင် ပြည်တွင်း ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရမည့် အခွင်အလမ်းများ ဖော်ထုတ်၍ အားပေးရန်
- ၃. စာရွက်ပေါ်တွင် ရပ်ဆိုင်းထားပြီးဟု ကြေငြာထားသော်လည်း လက်တွေ့မြေပြင်တွင် ကြီးမားစွာ တူးဖော်ထုတ်ယူနေ၍ နိုင်ငံတော်အတွက် များစွာဆုံးရှုံးနစ်နာနေရသော သဘာဝသယံဇာတ တူးဖော်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲခြင်းမှ နိုင်ငံတော်ဘဏ္ဍာ ယိုစီးဖိတ်စင်နေမှုကို ကာကွယ်ထိန်းသိမ်း၍ ယင်း၏ တန်ဖိုးမြှင့် လုပ်ငန်းများမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေတိုးပွားရရှိရန်
- ၄. ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ ပြည်ပလွှဲပို့ငွေများကို တရားဝင်လမ်းကြောင်းများမှတစ်ဆင့် လွယ်ကူဈေးသင့်စွာ လွှဲပို့နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် ယင်းတို့၏ဘဝအာမခံချက် ခိုင်မာစေပြီး နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားအရံဝင်ငွေ တိုးတက်ရရှိရန်

တောင်သူဝင်ငွေ - ၂၀% တိုးတက်ရန်

- ၅. အမျိုးသားပို့ကုန်နှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟာဗျူဟာများကို စနစ်တကျချိတ်ဆက်ပြီး ပို့ကုန်ဝင်ငွေတိုးတိုင်း တောင်သူဝင်ငွေတိုးစေရန် အာမခံပေးနိုင်မည့် သွင်းအားစု၊ သိုလှောင်ရုံ၊ သီးနှံအာမခံနှင့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှုများပံ့ပိုးရန်
- ၆. ကျေးလက်တောင်သူများ အကြွေးပိနေခြင်းမှ သက်သာမှုရစေရန် ကောင်းမွန်သော စိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကို ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်လိုသူများအား ယင်းတို့လုပ်ငန်းများအတွက် လိုအပ်သော သွင်းအားစုများကို အကြွေးမတင်စေဘဲ ထောက်ပံ့ပေးရန်

အလုပ်သမားဝင်ငွေ - ၂၀% တိုးတက်ရန်

- ၇. လုပ်အားအခြေပြုလုပ်ငန်း၊ လုပ်သားအင်အား များပြားသည့် စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ၏ ကုန်သွယ်ခွန်အား ၂၀ % လျော့ပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်သားများ၏ လစာများကိုလည်း ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် လုပ်အားစွမ်းရည်အလိုက် တိုးမြှင့်ပေးရန်
- ၈. ကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းတက်လိုသော အလုပ်သမားတိုင်းအတွက် အမှန်တကယ် ကျွမ်းကျင်စေရမည့် သင်တန်းများ အခမဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းသင်တန်းဆင်း ကျွမ်းကျင်လက်မှတ်အဆင့်မြင့်လာသည့် လုပ်သားတိုင်း ပုံမှန်လစာထက် ၂၀ % တိုးတက် ရရှိစေရန် အစိုးရမှ ကမကထ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရန်

နိုင်ငံအတွင်း အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ လက်ရှိစိန်ခေါ်မှုများ

အလုပ်သမား
250,000
 အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ရ

လုပ်ငန်းများ
5,000
 ပိတ်သိမ်းခဲ့

မြန်မာနိုင်ငံရှိ အကြီးဆုံး မြို့တော်ကြီး နှစ်မြို့ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင် လုပ်အား ဆုံးရှုံးမှု အများဆုံး ဖြစ်ခဲ့သည်။

အစိုးရရုံးအသီးသီးတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသော အလုပ် သမားဦးရေ နှစ်သိန်းခွဲခန့် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရာ မှတ်ပုံမတင်ထားသည့် စည်းပြင်လုပ်သားများအကြား ယင်းထက် ၂ဆ ၃ဆ ခန့် လုပ်အားလျော့ခံရမည်ဟု ခန့်မှန်းသိရှိရပါသည်။

ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသူများလည်း ပြည်တော်ပြန်လာကြရာ ပြည်တွင်းတွင် အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ ကြီးမားစွာဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့် အလုပ်လက်မဲ့ ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ် မရှိသေးသကဲ့သို့ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်ရေး သည်လည်း ကိုဗစ်ကြောင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာလျက် ရှိနေပါသည်။

ရည်ညွှန်း - အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး နှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန သတင်းစာရင်းလင်းပို့ စွန့်လွှတ် ၂၆ ကြိမ်၊ ၂၀၂၀ ခုနှစ်

တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ အလုပ်ရုံစက်ရုံများအနက် ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး နှင့် မန္တလေးတိုင်း ဒေသကြီးများတွင် လုပ်ငန်းများ ပိတ်သိမ်းမှု အများဆုံး ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ယင်းမြို့ကြီး ၂ မြို့ တွင် ပိတ်သိမ်းခဲ့သည့် လုပ်ငန်းများမှာ အလုပ်သမားများ အများဆုံး ခန့်ထားခဲ့သည့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်ငန်း အကြီးစားများဖြစ်ပါသည်။

ယခု ပိတ်သိမ်းခဲ့သည့် လုပ်ငန်းပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်မှာ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများဖြစ်ရာ မှတ်ပုံမတင်ထားသည့် စည်းပြင်လုပ်ငန်းများ၊ မိသားစု လုပ်ငန်းများ အများအပြား ပိတ်သိမ်းသွားခဲ့ပြီဟု ခန့်မှန်းရပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ဟိုတယ်၊ ခရီးသွား လုပ်ငန်းများ၊ အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများနှင့် အသေးစား အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကိုဗစ်ရဲ့ပုံငွေ မှ ချေးငွေထုတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ပထမအသုတ်တွင် လုပ်ငန်းပေါင်း ၃,၃၉၃ ခု အတွက် ချေးငွေ စုစုပေါင်း ကျပ် ၁၀၀ ဘီလီယံ သာ ပထမအကြိမ် ထုတ်ချေးနိုင်သေးသည်။ ယခုအခါ ဒုတိယအကြိမ် ထုတ်ချေးမည့် ချေးငွေ ဘီလီယံ ၁၀၀ အတွက် လျှောက်လွှာပေါင်း ၁ သောင်းကျော်ရှိခဲ့ရာ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် လုပ်ငန်းများအတွက်ပင် ချေးငွေ အလုံအလောက် မပေးနိုင်သေးချေ။

လူတိုင်းအတွက် အလုပ်အကိုင်

ရည်မှန်းချက် - နိုင်ငံသားတိုင်း ထိုက်တန်သောအလုပ်အကိုင် ရရှိစေရမည်။

ဘွဲ့ရပညာတတ် အလုပ်လက်မဲ့လူငယ်တိုင်း ဘွဲ့ရအပြီး နှစ်နှစ်အတွင်း အလုပ်ရနိုင်ရန်

- ၁. အဆင့်မြင့်ကျောင်းပညာရေး နှင့် ပြင်ပပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများချိတ်ဆက်ရေး၊ အလုပ်သင် နှင့် လက်တွေ့သင် လုပ်ငန်းခွင်ပညာများ သင်ကြားရေး၊ ကွင်းဆင်းလေ့လာရေးနှင့် သုတေသနအစီအစဉ်များကို ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်
- ၂. အဆင့်မြင့်ပညာရေးကျောင်းတိုင်းတွင် အလုပ်ရှာဖွေရေးနှင့် ဘွဲ့ကြိုလေ့ကျင့်ပညာပေးဌာနများ ဖွင့်လှစ်စီမံရန်
- ၃. အဆင့်မြင့် ပညာရေးကျောင်းတိုင်းတွင် ပညာရပ်ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များအပြင် ဗလငါးတန် ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အကူပြုမည့် လုပ်ငန်းခွင်ကျွမ်းကျင်လိမ္မာရေး သင်ခန်းစာများကို ပို့ချပံ့ပိုးရန်

မိမိရပ်ရွာမှ ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်မည့် ကျေးလက်လူငယ်တိုင်း စိတ်ချလုံခြုံကာ ဂုဏ်သိက္ခာရှိသော ပြည်တွင်းပြည်ပ အလုပ်အကိုင်များရရှိပြီး အချိန်တိုတိုအတွင်း နေရပ်တွင် ပြန်လည်အခြေချ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုနိုင်ရန်

- ၄. ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်း စရိတ်များလျော့ချပြီး ဝင်ငွေခိုင်မာသည့် အာမခံချက်ရှိသော အလုပ်များကို နိုင်ငံတော်မှ ကမကထပြု နေရာချထားပြီး လွှဲပို့ငွေများဖြင့် ဘဝနောင်ရေးစုဆောင်းမှုအား ပံ့ပိုးပေးရန်
- ၅. ပြည်ပမှ ရရှိလာမည့်အတွေ့အကြုံ၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် နည်းပညာများကို ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်ရန်
- ၆. ပြည်တွင်း၌ကျန်ရစ်ခဲ့သော မိသားစုများ၏ လူမှုရေးလုံခြုံမှုများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပေးရန်

ပညာဆက်လက်သင်ကြားခြင်းမပြုနိုင်သော အလယ်တန်းအဆင့် လူငယ်တိုင်းအတွက် အသက်မွေး ဝမ်းကြောင်းမှု ပညာတခုခုတတ်မြောက်သည့်အထိ နိုင်ငံတော်မှ တာဝန်ယူ ပညာသင်ကြားပေး၍ အလုပ်အကိုင် နေရာချထားရန်

- ၇. အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းမှု နှင့် နည်းပညာသင်တန်းများကို ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားများ၊ ပုဂ္ဂလိကလိုအပ်ချက်များ နှင့် ထိန်းညှိ၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်သွားပြီး အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်သွားရန်
- ၈. ပြည်တွင်းပြည်ပ အလုပ်အကိုင်ရှာဖွေသူများအတွက် လွယ်ကူမြန်ဆန်၍ စရိတ်သက်သာမည့် အလုပ်ရှာဖွေရေးသတင်း အချက်အလက်စနစ် တရပ် ထူထောင်ရန်

အရင်းအမြစ် ကျိန်စာသင့်၍ ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် စီးပွားရေး

လယ်ယာသားငါး ကဏ္ဍ

စက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍများ

မြန်မာနိုင်ငံရှိ လယ်ယာသားငါး ကဏ္ဍတွက် စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များသည် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများသို့ ကုန်ကြမ်းအဖြစ် တိုက်ရိုက်ရောင်းချနေရသည်။ အောက်ဖော်ပြပါ စိန်ခေါ်မှုများ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေဆဲဖြစ်သည်။

 တရုတ်-မြန်မာနယ်စပ်တွင် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ကန့်သတ်တားဆီး ခံရ၍ မြစ်ထဲသွန်ပစ်ရခြင်း

 အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ သွင်းကုန်ပမာဏ ကန့်သတ်မှုကြောင့် ပဲဈေးကွက် ပျက်စီးခြင်း

 ဆော်ဒီနိုင်ငံမှ ပုစွန်ရောဂါအကြောင်းပြ ငါးမြစ်ချင်း ပို့ကုန်ကို ကန့်သတ်မှုကြောင့် ငါးမွေးသူများ ဒုက္ခရောက်နေခြင်း

 ထိုင်းနိုင်ငံမှ ပိတ်ပင်သဖြင့် တောင်ပေါ် ဒေသတွက် ဖာလာ၊ ဝဥ ဈေးကျခြင်း

 ကိုဗစ်ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရေးနှင့် ဆက်စပ်၍ နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးများ နှေးကွေး ပိတ်ဆို့သွားခြင်း

ကုန်ကြမ်းကိုသာ ဝယ်တလှည့် မဝယ်တလှည့် ကန့်သတ်မှု များဖြင့် အပေါ်စီး ဝယ်ယူနေသော အိမ်နီးချင်းဈေးကွက်များ အပေါ် မှီခိုနေမှုကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တောင်သူများ၊ ကုန်သည်များ အတိဒုက္ခရောက်ရသည်။

ယင်းဒုက္ခများကို စီးပွားကူးသန်း အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီး ညှိနှိုင်းမှုအဆင့်အထက်တွင် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲများက တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေးရန် အမြန်ဆုံးလိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရှိ သယံဇာတ သဘာဝရင်းမြစ်များ တူးဖော် ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အလွဲများကြောင့် လူထု နှင့် သက်ဆိုင်သူများအပေါ် ကျိန်စာသင့်လျက်ရှိသည်။ အောက်ပါဖြစ်ရပ်များသည် အမြန်ဆုံးဖြေရှင်းရမည့် စိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သည်။

ဥပမာ - ဖားကန့် မြေပြိုကျမှုတွင် ပိသမလောတ ကြောင့်ပု အပြစ်တင်ခံနေရသော ရေမဆေး ကျောက်တူးသမားများ၏ဘဝ

နိုင်ငံတကာ စီးပွားပြစ်ဒဏ်ခတ် သတ်မှတ်မှုကြောင့် အထီးကျန် နောက်ကျကျန်ခဲ့သည့် စက်မှုကဏ္ဍမှာလည်း ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲပေးရမည့် သီးခြား စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ကွယ်ပျောက်ခဲ့ရာမှ SME ဖွံ့ဖြိုးမှုလည်း မှေးမှိန်ခဲ့ရသည်။

ဥပမာ - ပြည်တွင်းစက်မှုဇုန်များ ပျက်စီးယိုယွင်းနေမှုကို ပုဂ္ဂလိက စက်မှုဇုန်ကော်မတီများကသာ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ ဖြုဖြင်ယူနေရသည့်ဘဝ

မီးခိုးတိတ်၊ သဘာဝ အမေ့အနှစ်များကိုပါ ထိန်းသိမ်း ပြီးသား ဖြစ်မည့် ခရီးသွားလာရေး လုပ်ငန်းများလည်း ကိုဗစ်မတိုင်ခင်ကပင် ဗီအေ၊ အခွန်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ကန့်သတ်မှုများကြောင့် အခက်အခဲများရှိခဲ့ရာမှ ယခု အခါ ပြည်ပဈေးကွက် ပျောက်ကွယ်လုနီးပါး ရှိယုံသာမက ခြေချုပ်မိန့်များကြောင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်ပါ ပျက်စီးသွားခဲ့ရသည်။

ဥပမာ - ဟိုတယ်များ ချေးငွေရခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံခြား ဝင်ငွေ ရှာဖွေခဲ့ပေးသည့် ဘာသာစုံကျွမ်းကျင်သူ အခွန်ထမ်း ဧည့်ကြိုများလည်း ရရာစားစား ဖြစ်နေရသည့်ဘဝ

လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၁)

စီးပွားရေးမောင်းနှင်အားများ

အစိုးရက ဦးစီးရှေ့ဆောင် ပြုလုပ်ရမည့် အောက်ဖော်ပြပါ ဦးစားပေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖြင့် နိုင်ငံတော်၏ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သယံဇာတတွင်းထွက်၊ စက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ကို စီမံခန့်ခွဲသွားမည်။

၁. လယ်ယာသားငါးကဏ္ဍများကို မြေအသုံးချရေး၊ သွင်းအားစု နှင့် သုတေသနလုပ်ငန်းများအပေါ် အစိုးရ စီမံခန့်ခွဲမှု ကို အားကောင်းစေ၍ ဈေးကွက်နှင့် ထိရောက်စွာ ချိတ်ဆက်ထားနိုင်မည့် ကဏ္ဍအလိုက် သက်ဆိုင်သူတိုင်း အကျိုးတူအောင်မြင်နိုင်မည့် တန်ဖိုးမြှင့်ကွင်းဆက်ကြောင်းများ ပေါ်ထွန်းစေရန်

၂. အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ၊ နယ်စပ်စီးပွားရေးဇုန်များဒေသ တွင်းချိတ်ဆက်မှု အခြေခံများဖြင့် ပထဝီနိုင်ငံရေး အရ မဟိုချက်မ ရောက်ရှိနေမှုအရ ကုန်သွယ်မှုအသားပေး စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆောင်ကြဉ်းရန်

၃. မျိုးဆက်သစ်များအတွက် အာမခံချက်ရှိမည့် ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်သော သယံဇာတ တူးဖော် ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးကို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးစံများနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲရန်

၄. အသေးစား အလတ်စားစက်မှုလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် နောက်ကျကျန်ခဲ့သော စက်မှုတော်လှန်ရေး အဆင့်ဆင့် ကို အမြန်ဆုံးကျော်လွှားနိုင်ပြီး အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ နှင့် ပခုံးချင်း ယှဉ်နိုင်မည့် စက်မှုမူဝါဒ၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး အာမခံစနစ် (Credit Guarantee Scheme)၊ နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှုများ ဖြင့် မထူပေးရန်

၅. ကိုဗစ်ကာလတွင် အထိနာခဲ့သော ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများကို ခေတ်မှီသတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ နှင့်အတူ ခုန်ပျံ့ကျော်လွှား တိုးတက် နိုင်မည့် e-Commerce လုပ်ငန်းများ၊ မိုဘိုင်းဖုန်း အသုံးပြု ဘဏ္ဍာရေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများ တမူကွဲစွာ ဆန်းသစ်တီထွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အခြေပြု ခရီးသွား လုပ်ငန်းများကို အားပေးနိုင်ရန်

ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်း လျော့ကျလာပြီး အကျိုးအမြတ် နည်းပါးလာသော ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများ

နောက်ကျကျန်ခဲ့သောပြည်တွင်း ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ

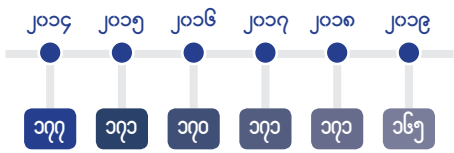
နိုင်ငံတကာရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများ ကို ဖိတ်ခေါ်နိုင်မည့် အကောင်းစား အထူးစီးပွားရေးဇုန်များ တည်ထောင်ရန် ရည်မှန်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော်လည်း ပုဂ္ဂလိကတိုင်းရင်းသားလုပ်ငန်းရှင်များ မှီခိုနေရသော လက်ရှိ ပြည်တွင်းစက်မှုဇုန်များတွင်မူ လျှပ်စစ်ဓါး၊ ရေ၊ လမ်း၊ လုံခြုံရေး၊ ရေဆိုးရေညစ်နှင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုများ ယိုယွင်းလျက်ရှိသည်။

အရည်အသွေးစံ ထိန်းကွပ်မှုများအကြား အခွင်အလမ်းများ ပျောက်ဆုံးခဲ့သော ပြည်တွင်းဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ သည်လည်း နိုင်ငံတကာမှ လာရောက်ရင်းနှီးမြုပ်နှံ ဆောင်ရွက်ကြမည့် အခြေခံအဆောက်အအုံ လုပ်ငန်းများတွင် စံချိန်မှီ မပါဝင်နိုင်ဘဲ ကျန်ရစ်ခံရဖွယ်ရှိနေသည်။

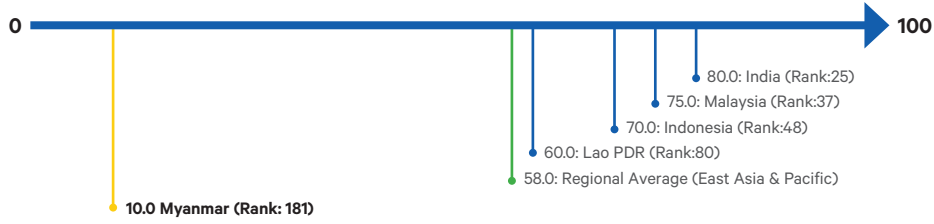
ယခင်က မြန်မာ့စီးပွားရေးကို ရှေ့ဆောင်လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော ပြည်တွင်း လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများနှင့် SME များမှာလည်း တင်းကြပ်သော အခွန်စနစ်အောက်တွင် နိုင်ငံတကာ ကော်ပိုရေးရှင်းများနှင့် မယှဉ်ပြိုင်နိုင်တော့ချေ။

ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအတွက် ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများ

ကမ္ဘာ့ဘဏ်၏ နိုင်ငံတကာ စီးပွားရေး လုပ်သာကိုင်သာရှိမှု အညွှန်းကိန်းတွင် ယခင်က နိုင်ငံ ၁၈၃ ရှိသည့် အနက် အဆင့် ၁၇၇ မှ ၁၇၀ အထိ ကောင်းမွန်တိုးတက်ခဲ့ရာမှ ၂၀၁၆ နောက်ပိုင်း တွင် ရှေ့ဆက်မတက်ဘဲ အဆင့် ၁၇၁ တွင် တန်းနေခဲ့သည်။ ၂၀၁၉ တွင် နိုင်ငံခြား အာမခံလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြု ခဲ့သည်နှင့် အဓိက ပတ်သက်၍ အဆင့် မြင့်တက်ခဲ့သော်လည်း ပြည်တွင်း ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအတွက်မူ ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုးများ ဖြစ်နေဆဲဖြစ်သည်။

မြန်မာ ပြည်တွင်း ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအတွက် ချေးငွေရရှိနိုင်မှု အဆင့်သည် ကမ္ဘာတွင် အဆိုးဆုံး ဖြစ်လျက်ရှိသည် - နိုင်ငံပေါင်း ၁၈၉ နိုင်ငံရှိသည့် အနက် အဆင့် ၁၈၁ တွင် ရှိဆဲ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း - ကမ္ဘာ့ဘဏ် ၂၀၁၉

လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၂) ပုဂ္ဂလိကမောင်းနှင်အားများ

ဈေးကွက်စနစ်သို့ အောင်မြင်စွာ အသွင်ကူးပြောင်းရာတွင် အင်အားချိန်နေသော ပြည်တွင်းပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းများကို အစိုးရမှ ကျားကန်ပေးရမည့် အောက်ဖော်ပြပါ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၆. နည်းပညာနှင့် ဈေးကွက်ရရှိရေး ဦးတည်ချက်ဖြင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုများ ကို မိတ်ဆိုင်ခြင်း အပြင် လက်ရှိ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ အသက်ရှင် ရပ်တည်နေရသော တည်ဆဲစက်မှုစုံများကို ခေတ်နှင့်အညီ ပြန်လည်အဆင့်မြင့် ပြုပြင် တည်ထောင်၍ ရေရှည်တည်တံ့မည့် **မြို့ပြ စီမံကိန်းများ**အဖြစ် ဌာနပေါင်းစုံ၊ အဖွဲ့အစည်း ပေါင်းစုံ၊ အလွှာအသီးသီးနှင့် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း ဖော်ဆောင်ရန်

၇. ဆောက်ရွက်ဆဲ **စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်များ**ကို နိုင်ငံတကာညွှန်းကိန်းများ အတိုင်း စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်မှု ရှိစေရန် ဆက်လက် အကောင်အထည် ဖော်လျက် အရေးပါသော စီးပွားရေး လုပ်သားကိုင်သားရှိမှု (Ease of Doing Business) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဝန်းကျင် (Investment Climate)၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစွမ်းရည် (Logistic Performance Index) များတွင် အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများအား အမှီလိုက်နိုင်၍ ပြည်တွင်း လုပ်ငန်းများလည်း ပြည်ပဈေးကွက်များသို့ အလှမ်းမီရန်

၈. ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍနှင့် ယှဉ်တွဲတာဝန်ယူနိုင်မည့် **နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းစနစ်** အား စွမ်းဆောင်ရည်၊ ပညာ အရည်အချင်း၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် အတွေ့အကြုံအလိုက် ကောင်းမွန်သော ခံစားခွင့်နှင့် ရာထူးတိုးခွင့် စနစ်၊ ဝန်ထမ်း နေရာရေး အာမခံစနစ်၊ နိုင်ငံခြား

ပညာတော်သင်စနစ်နှင့် အပိုဆုကြေးစနစ်များ ထူထောင်ရန် နှင့် **အစိုးရ-ပုဂ္ဂလိက အကျိုးတူ လုပ်ငန်းများ** ပိုမိုအားပေး၍ ယင်းအတွက် ဝန်ဆောင်မှု စုပေါင်းရုံးတစ် ခုဖွင့်လှစ်ရန်

၉. နိုင်ငံတော်၏ အခွန်ဝင်ငွေ မလျော့နည်းစေဘဲ ပြည်သူများ အခွန်ဝန်ထုတ်ဝန်ပိုး မမြစ်စေရန် အခွန်ထမ်းအခြေ ကို တိုးချဲ့ပြီး **အခွန်နှုန်းထားများ လျော့ချသတ်မှတ်ရန်** နှင့် ခေတ်မှီ အခွန်စည်းကြပ်မှုအား စွမ်းရည်အပြည့်နှင့် ကောက်ယူနိုင်မည့် ပြည်တွင်းအခွန်များဦးစီးဌာနကို အဆင့်မြင့်ဖွဲ့စည်းရန်

၁၀. လူတိုင်းအတွက် **အိမ်ယာပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိစေရန်** ဝန်ထမ်းများအတွက် နှစ်ရှည်ချေးငွေစနစ်ဖြင့် ဝန်ထမ်း အိမ်ယာခံစားခွင့်၊ လုပ်သားများအတွက် အငှား အိမ်ယာစနစ် ခံစားပိုင်ခွင့်၊ စွန့်ဦးတီထွင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် နှစ်ရှည် အိမ်ယာ ချေးငွေလျှောက်ထားနိုင်ခွင့်များကို စနစ်တကျ ချမှတ် ဆောင်ရွက်လျက် အိမ်ခြံမြေနှင့် ဆောက်လုပ်ရေး ကဏ္ဍများအတွက် ဝယ်လိုအားမြှင့်ရန်

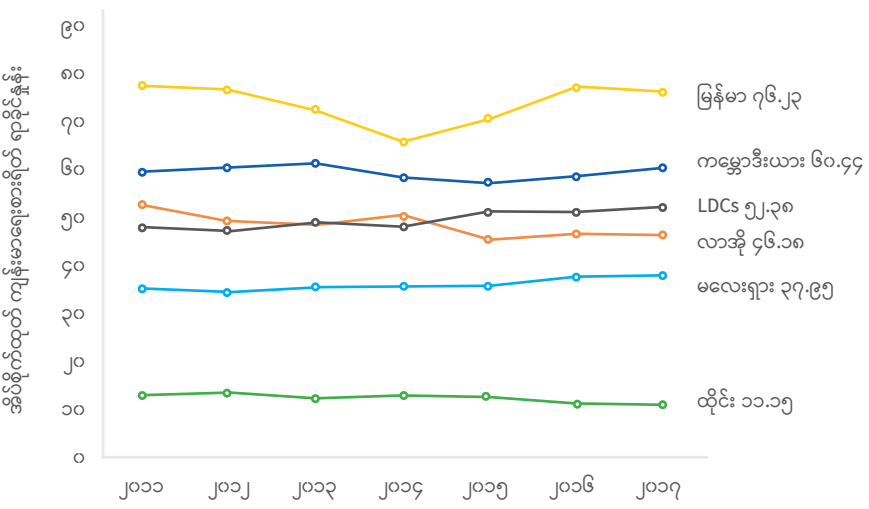
လူမှုဘဝ နိမ့်ကျလာမှုနှင့် ရေရှည်ဂေဟစနစ် စိန်ခေါ်မှုများ

စီးပွားရေးအခြေခံများ နိမ့်ကျမှု နှင့် ဆင်းရဲမှုကြောင့် လူမှုဘဝများ နိမ့်ကျ လာရသည်သာမက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဂေဟစနစ်များတွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မှုနည်းပါးသည့် ထုတ်လုပ်မှုပုံစံများ ကြောင့် သစ်တောများ၊ တွင်းထွက် သယံဇာတများ၊ လေထုရေထုညစ်ညမ်းမှုများ၊ ရေချိုရေငန် အရင်းအမြစ်များ တစ်တစ် ပျက်စီးဆုံးရှုံး လျှက်ရှိသည်။

ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်များသည် တည်ငြိမ်မှုမရှိဘဲ ရုတ်ချည်းပြောင်းလဲတတ်၍ ကျောင်းသား လူငယ်များလည်း စမ်းသပ်ခံဖြစ်နေရဆဲဖြစ်သည်။

ကျန်းမာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွင် အားလုံးကျန်းမာ အစီအစဉ်အား ခိုင်မာသော ကျန်းမာရေး ဘဏ္ဍာ ဖြည့်ဆည်းမှုစနစ် ဖြင့် မချည်းကပ်ဘဲ အခမဲ့ မရှိမဖြစ်ဆေးဝါးစုံ ကုသရေး ကို ဇောင်းပေး ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ပြည်သူများ အတွက် အခမဲ့ ဖြစ်မလာဘဲ အိပ်စိုက်ထုတ် ကျန်းမာရေး ကုန်ကျစားရိတ်များလည်း ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်တက်လာခဲ့သည်။

မြန်မာပြည်သူများအနေဖြင့် အိတ်စိုက်ထုတ် ကျန်းမာရေးကုန်ကျစားရိတ်၏ ဝန်ပိမှုသည် အခြားအာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက လွန်စွာများပြားနေပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင်လည်း အများဆုံးနိုင်ငံများတွင် ပါဝင်သည့်အပြင် ၂၀၁၅ နောက်ပိုင်းတွင် ပြန်လည်မြင့်တက်ခဲ့ရာ ၂၀၁၁ ရှေ့ပိုင်း အခြေအနေများသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့ရပါသည်။

ရည်ညွှန်း - ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ချုပ် ၂၀၁၈

လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၃) လူမှုရေး မောင်းနှင်အားများ

ဒီမိုကရေစီ ရှင်သန်ထွန်းကားရေး နှင့် ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် အရေးပါသည့် လူမှုအရင်းအနှီး (Social Capital) ကို တည်ဆောက်နိုင်မည့် အောက်ဖော်ပြပါ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၀. အခြေခံမိသားစုတိုင်း လျှပ်စစ်မီး၊ သောက်သုံးရေနှင့် အခြား **ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု** လုပ်ငန်းများကို သင့်တင့်သည့် အခနှုန်းထားဖြင့် လိုလောက်စွာ ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန်

၁၂. မသန်စွမ်းများ၊ ထိခိုက်နစ်နာလွယ်သူများ၊ ခွဲခြားခံရသူများကို ထိရောက်စွာ ကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် **လူမှု ကာကွယ်ရေးစနစ်များ** ချမှတ်ရန်၊ လက်လုပ်လက်စားများအတွက် **ဆင်းရဲမှု လျှော့ချရေး လုပ်ငန်းများ** ဆောင်ရွက်ရန် နှင့် ပဋိပက္ခသက်ရောက်နေသော ဒေသများတွင် **ဖွံ့ဖြိုးရေးမှတစ်ဆင့် ငြိမ်းချမ်းရေး** ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်၍ အမျိုးသားပြန်လည် သင့်မြတ်ရေးအတွက် လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဘုံလုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရန်။

၁၃. ပုဂ္ဂလိကအာမခံစနစ်၊ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဘတ်ဂျက်၊ လူမှုဖူလုံရေးရန်ပုံငွေ၊ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်း နောင်ရေးရန်ပုံငွေ စနစ်များကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းလျှက် ဘတ်ဂျက်၊ အခွန်၊ အခ နှင့် အထောက်အပံ့များကို စနစ်တကျ စုစည်းစီမံခန့်ခွဲနိုင်သော **ခိုင်မာသည့်တက္ကသိုလ် ဖြည့်ဆည်းမှု**ကို အခြေခံထားသည့် လူတိုင်းအတွက် လက်လှမ်းမီနိုင်မည့် ကျန်းမာရေး လွှမ်းခြုံမှုစနစ် တစ်ရပ်ကို ထူထောင်နိုင်ရန်။

၁၄. အမြဲပြောင်းလဲနေသည့် ပြည်တွင်း ပြည်ပ အခြေအနေများ၊ ဈေးကွက်အလားအလာများနှင့် အညီ လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သည့် **ရေရှည် တည်တံ့နိုင်သော ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု** အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို အားလုံး ပါဝင်ရေးဆွဲရန်

၁၅. ကိုဗစ်အလွန်ကာလတွင် ပုံမှန်အသစ် (New Normal) ဈေးကွက်နှင့် အမှီ လိုက်နိုင်မည့် သတင်းအချက်အလက် နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာအသုံးပြုပြီး စီမံချက်များ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရေး နှင့် ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ ကို အွန်လိုင်းမှ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် **e-Government/ Digital Economy ပုံစံသစ်များ** ထွန်းကားစေရေးအတွက် လမ်းပြခြေပုံ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရန်

အနာဂတ်ပျောက်နေသော မြန်မာလူငယ်ထု

မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ၊ ခွဲခြားဆက်ဆံခံရမှုများ

ယနေ့လူငယ်ထုအတွင်း ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှု မှာ မူးယစ်ဆေးဝါး ပြဿနာ ဖြစ်ပြီး လွန်ခဲ့သော နှစ်များအတွင်း ပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ရာ ၂၀၂၀ အတွင်း ကွတ်ခိုင်မြို့၌ ဖမ်းဆီးရမိသော မူးယစ်ဆေးဝါး ပမာဏအရ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း တရားမဝင်ဖြစ်ပေါ်နေသော မူးယစ်ဆေးဝါး စီးပွားရေးသည် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၃၀ခန့် (နိုင်ငံ့စီးပွားရေး ၏ ထက်ဝက်ခန့်) ရှိနိုင်သည်ဟု လေ့လာသူများက ခန့်မှန်းခဲ့ပါသည်။ ဤမျှ ကြီးမားသော မူးယစ်ဆေးဝါး ထုတ်လုပ်မှုအောက်တွင် မြန်မာလူငယ်များ ပျက်စီး နှံ့နှံ့စွာ ဘဝဆုံးရှုံးနေကြရဦးမည် ဖြစ်သည်။

ထို့အတူ မတူကွဲပြားသော လူငယ်အုပ်စုများအကြား ခွဲခြားဆက်ဆံခံရခြင်းတို့ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ရန်ငါစည်းခြား နိုင်ငံရေး အစွန်း ရောက်မှုများကြောင့် လည်းကောင်း၊ မျိုးဆက်ကွာဟမှုနှင့် သမိုင်း ကွင်းဆက်ပြတ်မှုများကြောင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံပုံရိပ် ကျဆင်းမှုနှင့် နိုင်ငံတကာ ဇာတ်ခုံပေါ်တွင် အထင်အမြင်သေး၊ အနှိမ်ခံရခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း လူငယ်ထုအတွင်း ယုံကြည်မှုများ ကျဆင်းကာ ရှေ့သို့လှမ်းချီနိုင်မည့် အင်အားများ လျော့နည်းလျက် ရှိပါသည်။

ယနေ့စိန်ခေါ်မှုများအောက်မှ ရုန်းထဖောက်ထွက်မည့် စွန့်ဦး တီထွင်လူငယ်များအတွက် လမ်းစပျောက်နေသကဲ့သို့ မသန်စွမ်းနှင့် လိင်ခွဲခြားဆက်ဆံခံရသူများလည်း နောက်ကျ ကျန်ခဲ့ဦးမည်ဖြစ်သည်။

မကြားရတာကြာပြီဖြစ်သော “မြန်မာနိုင်ငံပြီ”

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သော အရှေ့တောင်အာရှ ကျွန်းဆွယ် အားကစားပွဲတွင် မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒုတိယ အများဆုံး ဆု ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ပြီး ၁၉၆၁ နှင့် ၁၉၆၉ ကျွန်းဆွယ်ပွဲများတွင် ပထမနေရာမှ ဆုအများဆုံး ရရှိခဲ့သည်။ **မြန်မာ နိုင်ငံပြီ** ဟူသော သီချင်းသည် မြန်မာလူငယ် အများစုအတွက် နိုင်ငံချစ်စိတ်နှင့် စာရိတ္တ မြှင့်တင်ရေးအတွက် ကြီးစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ ယင်းနှစ်များ နောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံပြီ သီချင်း မကြားရသည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာရှိလာရာမှ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယနေရာသို့ ပြန်လည်ရရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၉ တွင် သတ္တမနေရာသို့ ကျဆင်းသွားပြီး ဆုတံဆိပ် စုစုပေါင်း၏ ၃% နှင့် ၄% ခန့်သာရသည်အထိ အဆင့်နိမ့်ကျလာခဲ့ရာ လူငယ်ပရိသတ်အတွက် စိတ်အားငယ်ရပေသည်။

နှစ်	အစိုးရ	နိုင်ငံအလိုက် သုဂရိယူအဆင့်	ရရှိခဲ့သည့်ဆုပေါင်း	စုစုပေါင်းဆုအရေအတွက်၏ %
၁၉၅၉	အိမ်စောင့်အစိုးရ	ဒုတိယ	၄၀	၁၉.၉ %
၁၉၆၁	ဖဆပလ	ပထမ	၁၀၄	၃၃.၂ %
၁၉၆၉	တော်လှန်ရေးကောင်စီ	ပထမ	၁၄၉	၃၂.၇ %
၁၉၈၃	မဆလ	ပဉ္စမ	၅၀	၆.၈ %
၂၀၀၁	နအဖ	သတ္တမ	၈၆	၆.၇ %
၂၀၀၃	ပြည်ခိုင်ဖြိုး	ဒုတိယ	၂၃၁	၁၅.၁ %
၂၀၀၉	ဒီချင်	သတ္တမ	၇၃	၄.၁ %

လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ် (၄) လူငယ် မောင်းနှင်အားများ

လူဦးရေ၏ ၃၀% ခန့်ရှိ သော အသက် ၁၈-၃၅ နှစ်အတွင်းရှိ လူငယ်များသည် အနာဂတ်၏ ခေါင်းဆောင်များ ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ ယင်းတို့၏ ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တ ၊ မိတ္တ နှင့်ဘောဂ ဟူသော ဗလငါးတန်ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အောက်ဖော်ပြပါ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၁၆. အဆင့်မြင့်ပညာရေး၊ ကျောင်းပြင်ပပညာရေး၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာရေး စသည့် နိုင်ငံတော်၏ ပညာရေးဝန်ဆောင်မှုအသီးသီးတွင် **ဈေးကွက်ဝယ်လိုအား နှင့် ကိုက်ညီသော ပညာရပ်များ သင်ကြားပို့ချနိုင်ရေး** (Demand led Education) နှင့် လုပ်ငန်းခွင် စွမ်းဆောင်ရည်များကို ပါ တပါတည်း သင်ကြား တတ်မြောက်စေရေး (Employability Skills) တို့ကို ဆောင်ရွက်ရန်

၁၇. စီပွားရေး၊ လူမှုရေး နှင့် ပညာရေး နယ်ပယ် အသီးသီးတွင် အောင်မြင်ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး များနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းကြီးများအား ကမကထပြု၍ လူငယ်စွန့်ဦးတီထွင်သူများကို ကောင်းမွန်မှန်ကန်စွာ မြေတောင်မြှောက်ပေးနိုင်သော **စီးပွားရေး ပဒေသာပင် ရန်ပုံငွေ** ထူထောင်ရန် (Local Angels and Start-up Funds for Entrepreneurs)

၁၈. ၂၁ ရာစု၏ လျှင်မြန်သော ပြောင်းလဲမှုများ အောက်တွင် လူငယ်များ၏ စိတ်ဖိစီးမှု ဝေဒနာများကို လျော့ချပေးနိုင်သော စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြုစုကုသ စောင့်ရှောက်မှုများကို စနစ်တကျ လုံလောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ရန် နှင့် လူငယ်များ အကြား **မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု**ကို နည်းလမ်းစုံနှင့် လျော့ချထိန်းသိမ်းရန်

၁၉. လူငယ်အများစု ပါဝင်နိုင်မည့် **အမျိုးသား အားကစား အဆင့်** ကို အမြန်ဆုံး မြှင့်တက် လာစေရန် ပုဂ္ဂလိက အစိုးရ မှူးမတ် အားပေးမြှင့်တင်၍ အားကစား ထူးချွန်သော လူငယ်များကို နိုင်ငံတကာအဆင့်မှီသည်အထိ

လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးရန်နှင့် **မသန်စွမ်းနှင့် လိင်ခွဲခြား ဆက်ဆံခံရမှုများ** ပလောက်ကာ လူငယ်တိုင်းအတွက် တန်းတူမျှတသည့် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးရန်

၂၀. လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင် လှုပ်ရှားနိုင်မည့် ပရဟိတ၊ အရပ်ဖက်၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့အစည်းများကို ယခုထက် ပိုမို ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ပံ့ပိုးပေးသွားရန် နှင့် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီး များ ထိရောက်စွာ ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရနိုင်၍ အစိုးရ မူဝါဒ ရေးရာကိစ္စများအပေါ် အကြံပြုနိုင်ရေးနှင့် **လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးရေးရာ ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းရေး နှင့် ဘတ်ဂျက်ရေးဆွဲနိုင်ရေး** အထိ ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ရန်

မြို့သစ်အိမ်မက်မှ လှုပ်နှိုးထကြွစေမည့် မဟာရန်ကုန်ဆိုင်ရာ မူဝါဒများ

ကမ္ဘာကျော် Economist မဂ္ဂဇင်းသုံးသပ်ချက်များ

ရန်ကုန်မြို့တော်သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာ့မြို့တော် ပေါင်း ၁၄၀ ရှိသည့်အနက် နံပါတ် ၁၂၈ ချိတ်သည်အထိ (အာဆီယံ နိုင်ငံများအကြား အနိမ့်ဆုံးအဆင့်) လူနေမှု အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် စိတ်ချလုံခြုံမှုအားအနည်းဆုံး မြို့တော်တစ်ခုအဖြစ် ထပ်မံ သတ်မှတ်ခံ ရသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့ဟောင်း ကို မေ့၍ မြို့သစ် တည်ရေး အိမ်မက် မက်ခဲ့ရာ ဂျပန်အစိုးရ အကူအညီပေးရေးဌာန JICA ၏ တွက်ချက်မှုအရ စီမံကိန်းအသစ်ကြီးများ တန်ဖိုးသည် US\$ ဘီလီယံ ၃၆ သန်း နီးပါးရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့သည်။ ယင်းမျှ ကြီးမားသော ချေးငွေကို ရယူသုံးစွဲ ၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ စောင့်ဆိုင်းပြီးမှ အဖြေ ထွက်မည့်လုပ်ငန်းများ အစား နေ့ချင်း ညချင်း ဖြေရှင်းပေးရမည့် မြို့တော်ဟောင်းမှ လက်ရှိ လူထုအတွက် လက်တွေ့အဖြေပေးမည့် အဓိက လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးစားပေး ဖော်ထုတ်အပ်ပါသည်။

The Economist

Global Liveability Index 2018

- * 35th Singapore
- * 78th Kuala Lumpur
- * 98th Bangkok
- * 103th Manila
- * 116th Hanoi
- * 119th Jakarta
- * 125th Phnom Penh
- * 128th Yangon Of 140 countries

Safe Cities Index 2019

- * 58th Yangon of 60 countries

ရန်ကုန်မြို့နေ လက်ရှိလူထုအတွက် အဓိကလုပ်ငန်းစဉ်များ

၁. မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးတွင် စက်မှုဇုန်ပေါင်း ၈၉ ခု ရှိသည့်အနက် ရန်ကုန်တိုင်းတွင် ဇုန် ၄၇ ခု ရှိရာ ယင်း ပြည်တွင်းစက်မှုဇုန်များ ပြန်လည်နိုးထ တိုးတက်ရေး ဦးစားပေး ဖြည့်ဆည်းရန်

၂. တနိုင်ငံလုံး၏ ကုန်စည်နှင့် ခရီးသည်ရွှေ့လျားမှု အတွက် အခရာ ဖြစ်သော ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းများ၊ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်နှင့် အများပိုင်ခရီးသည် ပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းစွမ်းရည်ကို အမြန်ဆုံး မြှင့်တင်ရန်

၃. နိုင်ငံ၏ဦးတော်ကပ်ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့အား ဉာဏစွမ်းရည်မြှင့်မားသည့်မြို့ (Smart City) ဖြစ်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော ပညာရေး၊ နည်းပညာအခြေခံ အဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများပေးရန်

၄. စိတ်ချလုံခြုံပြီး နေချင်စဖွယ်ရှိမည့် မြို့တော် မဟာရန်ကုန်၏ အောက်ဖော်ပြပါ လူမှုအခြေခံ အဆောက်အုံဖြစ် (၁၀)ခု ကို အမြန်ဆုံး မွမ်းမံပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းရန်

- တန်ဖိုးမျှတပြီး စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော လျှပ်စစ်မီး
- သန့်ရှင်းပြီးဘေးဥပါဒ်ကင်းစင်သည့်သောက်သုံးရေ
- အမှိုက်သိမ်းစနစ်နှင့် ပြန်သုံးနိုင်မည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း
- ကျူးကျော်ပြဿနာဖြေရှင်းရေးနှင့် တန်ဖိုးနည်း အငှားအိမ်ယာ ဈေးကွက်
- ရေထုတ်ရေသွင်းစနစ်နှင့် ရေကြီးရေလျှိုကာကွယ်ရေး
- သန့်ရှင်းသော လေထု၊ ပန်းခြံနှင့် အမြစ်မီးလန်း ဧရိယာများ
- ရာဇဝတ်မှုလျော့ချရေးနှင့် ရပ်ရွာတည်ငြိမ်လုံခြုံရေး
- အဆင့်မြင့် စည်ပင်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ပြည်သူ့ ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ စွမ်းရည်မြှင့်မားရေး
- နိုင်ငံတော်ပိုင်နှင့် အများပိုင်ဆိုင်သည့် မရွှေ့ပြောင်းနိုင်သော ရင်းမြစ်များစီမံမှု
- ယဉ်ကျေးမှု၊ သမိုင်းဝင်နှင့် ဘာသာရေး အမွေအနှစ်များ တန်ဖိုးထား ထိန်းသိမ်းစီမံမှု

လူတိုင်းအတွက် ရလဒ်ပေါ်စေမည့် ဒီမိုကရေစီ လုပ်ငန်းစဉ်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

- ၁. ဒီမိုကရေစီစနစ် ပြည့်ဝခိုင်မာစွာ ထွန်းကားရန် အတွက် အရေးပါသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ ဒီမိုကရေစီ အခြေခံအုတ်မြစ်များဖြစ်သော ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်၊ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်၊ အခြေခံဥပဒေခိုရုံး စသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ကောင်းမွန်စွာ ထူထောင်နိုင်ရန် (Institution Building)
- ၂. ဖယ်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ် ကောင်းမွန်လျှင်မြန်စွာ ပေါ်ထွန်းလာရန် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့် ဥပဒေပြုစာရင်းများ တိကျခိုင်မာစွာ ပြဋ္ဌာန်း အတည်ပြုနိုင်ရန် (Concurrent Listing)
- ၃. နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် နယ်နမိတ် တည်တံ့ရေး ကို အကာအကွယ်ပေးရန် ခေတ်မှီပြီး စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော တပ်မတော်အဖွဲ့အစည်း ခိုင်မာစွာရပ်တည်နိုင်ရန် လုံလောက်သော အာမခံချက်များဖြင့် တပ်မတော်၏ အမျိုးသား နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍကို အဆင့်ဆင့် လျော့ချရန် (Sunset Clause)
- ၄. နိုင်ငံတော်၌ တရားမျှတခြင်း၊ လွတ်လပ်ခြင်းနှင့် ညီမျှခြင်းတည်း ဟူသော လောကပါလတရားများ ပိုမိုထွန်းကားရန် နိုင်ငံသားများ ၏ မူလအခွင့်အရေး နှင့် တူညီသော အခွင့်အလမ်းများကို နိုင်ငံသားတိုင်း လက်လှမ်းမှီ ရရှိစေရန် (Rights and Equity)
- ၅. နိုင်ငံတော်၏ စီးပွားရေးစနစ်ဖြစ်သော ဈေးကွက် စီးပွားရေးစနစ် အောင်မြင်ထွန်းကားလျှက် နိုင်ငံသားတိုင်း၏ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေး နှင့် အနာဂတ်လူနေမှု အဆင့်အတန်း သည် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် ရင်ပေါင်တန်းစေရေး အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်ရှိသော နိုင်ငံတော်၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် တာဝန်များကို တိကျစွာသတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ရန် (Role of State)

ဖယ်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်

- ၁. တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အသီးသီး၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက် ရေးအတွက် ဒေသအလိုက် အားသာချက် များအပေါ်မူတည်ပြီး ပြည် ထောင်စုအဆင့်ဖွံ့ဖြိုးမှု မူဝါဒများနှင့် အညီ တိုင်းဒေသကြီး နှင့် ပြည်နယ် အစိုးရများ က ဦးစီးဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည့် ဒေသန္တရစီမံကိန်းများ၊ အထူးပြု ထုတ်ကုန်မဟာဗျူဟာများ ကို ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း သတ်မှတ်သွားရန်
- ၂. ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများအကြား ကိုင်းကျွန်းမှီ၊ ကျွန်းကိုင်းမှီ ရပ်တည်နေရသည့် စီးပွားရေး ကဏ္ဍကြီးများအား ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် စေမည့် ဘုံလုပ်ငန်းစဉ်များကို စုပေါင်း အကောင်အထည်ဖော်သွားရန်
- ၃. တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရရှိရေး၊ တန်းတူညီမျှမှု ရှိရေး၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ရှင်သန်ထွန်းကားရေးတို့အတွက် မိခင် တိုင်းရင်း သား ဘာသာစကား သင်ကြားပိုင်ခွင့်အပါအဝင် အခြားဖွံ့ဖြိုးရေး ရှေ့ပြေး စီမံချက်များကို စမ်းသပ် အကောင်အထည်ဖော်သွားရန်
- ၄. တိုင်းရင်းသားဒေသများ၏ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်နိုင်မှုကို အထောက်အကူ ပြုမည့် ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေလျာထားပိုင်ခွင့်၊ နယ်စပ်ဒေသ ကုန်သွယ်ရေးစခန်းများမှ အချိုးကျ အကောက်ခွန်ဝေစု နှင့် အခြားအခွန်အခများ ခွဲဝေသုံးစွဲနိုင်ရန်
- ၅. တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအားလုံး အတူတကွ ကြုံတွေ့နေရသည့် အမျိုးသား စိန်ခေါ်မှုကြီးများ ဖြစ်သော ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်လုပ်ကိုင်မှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပျက်စီးပြုန်းတီးမှု နှင့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု ဆိုင်ရာ ပြဿနာ များကို စုပေါင်းအဖြေရှာသွားရန်
- ၆. ပြည်ထောင်စုအဆင့် စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ ဖြစ်သည့် အာရှ အမြန်လမ်းမကြီး စီမံကိန်းနှင့် တရုတ်-မြန်မာ စီးပွားရေးစင်္ကြန် စီမံကိန်းများမှတဆင့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီး မြို့တော် များအား ဟန်ချက် ညီညီ ချိတ်ဆက်နိုင်မည့် ပြည်တွင်းချိတ်ဆက်ရေးမဟာဗျူဟာ ရေးဆွဲရန်

အနာဂတ်အတွက် အမျိုးသား ရင်ကြားစေ့ရေး လုပ်ငန်းစဉ်

အရပ်ဘက် - စစ်ဘက် ဆက်ဆံရေး လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်

ယနေ့အချိန်တွင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေ၌ တပ်မတော်၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်နေမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဝိဝါဒကွဲပြားနေပြီး အရပ်ဘက်စစ်ဘက် ဆက်ဆံရေးအခြေအနေများ ယုံယွင်းလာကာ အမျိုးသားရင်ကြားစေ့ရေး အလှမ်းကွာနေသည်ကို အချိန်မှီကုစားနိုင်ရန် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။

- ၁. ဒီမိုကရေစီအစိုးရများတွင် ရှိသင့်ရှိအပ်သော ကာကွယ်ရေး နှင့် လုံခြုံရေးရာ ကိစ္စရပ်များအား အရပ်ဘက် စီမံခန့်ခွဲမှု ဖြင့် ဆောင်ရွက် နိုင်ရေး အတွက် တပ်မတော်၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ စုဖွဲ့မှု၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာမူဝါဒ၊ ဘတ်ဂျာတီနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ်စသည့် ကိစ္စအဝဝကို သုံးသပ်လေ့လာကာ အရပ်ဘက် စွမ်းရည်မြှင့်တင်၍ တပ်မတော်နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်သွားရန်
- ၂. တပ်မတော်အား ခေတ်မီတပ်မတော်တစ်ရပ်အဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ရေး လိုအပ်သော ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုအတွက် စီမံကိန်းများ ညှိနှိုင်းရေးဆွဲပြီး နိုင်ငံတော်၏ လူထုအခြေပြု ကာကွယ်ရေး စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်း များအား ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
- ၃. တပ်မတော်က လက်ရှိပါဝင်နေသော နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များကို ပြည်သူ့အစိုးရထံသို့ စနစ်တကျ အဆင့်ဆင့် လွှဲပြောင်းနိုင်ရန်နှင့် ပြည်သူ့ဗဟိုပြု ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းနှင့် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
- ၄. အပစ်အခတ်ရပ်စဲပြီးဒေသများတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး အသီးအပွင့်များ ခံစားနိုင်ရန် ဒေသခံ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်း များ၊ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် တပ်မတော်အကြား ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်၍ ပဋိပက္ခလွန် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ကို အတူလက်တွဲ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် နှင့် တဖက်တွင်လည်း လွတ်လပ်တက်ကြွစွာ နိုင်ငံတကာ ကတိကဝတ်များ နှင့် တာဝန်များကို ကျေပွန်စွာဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဂုဏ်သိက္ခာ ကို အမြန်ဆုံး ပြန်လည် မြှင့်တင်ရန်

ဒီမိုကရေစီနှင့် တရားမျှတမှု ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်

နိုင်ငံသားတိုင်း ဒီမိုကရေစီနှင့် တရားမျှတမှုကို လက်လှမ်းမှီနိုင်စေရန် လိုအပ်နေသော ဥပဒေ ပြုရေး နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို ဆောင်ရွက်သွားမည်သာမက အတိတ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော တရားမျှတမှု ကျိုးပေါက်ခဲ့မှုများကို ချဉ်းကပ်ရာတွင် နိုင်ငံတကာ သင်ခန်းစာ များအရ အပြုသဘောဆောင်သည့် တရားမျှတမှု ပြန်လည်ပေါင်းစည်းပေးရေးမူ (Restorative Justice) ဖြင့် အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သွားမည်။

- ၁. ဒီမိုကရေစီ အရေးအတွက် ကျဆုံးခဲ့ရသော၊ အနစ်ခံခဲ့ရသော သူရဲကောင်းများ၏ ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွှတ် အနစ်နာခံမှုများကို မျိုးဆက်သစ်များ စံနမူနာယူနိုင်စေရန် ဒီမိုကရေစီ မော်ကွန်းဝင်များအဖြစ် ထိုက်ထိုက်တန်တန် အသိအမှတ်ပြုပေးရန်နှင့် ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များ၏ သားသမီးများအတွက် ပညာရေးကို နိုင်ငံတော်မှ စရိတ်ကျခံပေးရန်
- ၂. ဒီမိုကရေစီရေးအတွက် ပြည်ပသို့ထွက်ခွာခဲ့ရသော မြန်မာနိုင်ငံသားများ၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်မှုများကို အသိအမှတ်ပြုသောအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံသား ပြန်လည်ရရှိခွင့်နှင့် အမြဲတန်းနေထိုင်ခွင့်များကို ပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်ပေးရန်
- ၃. အမျိုးသား ပြန်လည် သင့်မြတ်ရေး မူချမှတ်ရေးအတွက် လက်စားမချေရေးနှင့် သင်ပုန်းချေရေး ဟူသော ချေနစ်ချေမှုကို စွဲကိုင်လျက် အနာဂတ်တွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများထပ်မံ မဖြစ်ရေး၊ တရားမျှတမှုကို လက်တွေ့ကျကျလက်လှမ်းမှီရေး၊ ယုံကြည်မှုအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ တင်ပြဆွေးနွေး နိုင်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီရပိုင်ခွင့်များ တာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး နှင့် အခွင့်အလမ်းများ သာတူ ရယူနိုင်မည့် ညီမျှရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ အမြန်ဆုံးအကောင်အထည်ဖော်ပေးရန်
- ၄. တရားမျှတမှု ဖြည့်ဆည်းရေးအတွက် ကန့်သတ် ချုပ်ချယ်ထားသည့် ဥပဒေများကို ရုတ်သိမ်းလျှက် အရေးပါသော လွတ်လပ်သည့် သတင်းမီဒီယာအား နိုင်ငံ၏စတုတ္ထမဏ္ဍိုင်အဖြစ် ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်နိုင်စေရေး အားပေးရန်

လူထုဘဝအဓိက

တိုင်းရင်းသား ပြည်သူ့အားလုံး၏ ဘဝများသည်သာ အဓိကဖြစ်လေရာ ပြည်သူ့ရှေ့ဆောင် ပါတီက လူထုဘဝလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပြည်သူများ၏ ရှေ့ကရပ်တည် ထမ်းဆောင်သွားမည်ဟု ကတိပြုအပ်ပါသည်။

လူထုဘဝအဓိက လုပ်ငန်းစဉ် (၆၈) ရပ်

- လူတိုင်းအတွက် ဝင်ငွေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၈) ရပ်
- လူတိုင်းအတွက် အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၈) ရပ်
- လူတိုင်းအတွက် အနာဂတ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၂၀) ရပ်
- မဟာရန်ကုန်ဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ် (၁၃) ရပ်
- အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်
- ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုရေးရာ လုပ်ငန်းစဉ် (၆) ရပ်
- အရပ်ဘက်-စစ်ဘက် ဆက်ဆံရေး လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်
- ဒီမိုကရေစီနှင့် တရားမျှတမှုပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် (၄) ရပ်

This document has been shared by Free Expression Myanmar (FEM) on behalf of FEM. FEM has not edited the written content in any way. FEM may have occasionally edited the link for example the document on the site, in order to enable sharing. Any copyright belongs to the creator of this document and is shared in any way by FEM and FEM's registration is under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike license. This license lets you remix, tweak, and build upon FEM's work non-commercially, as long as you credit FEM and license your new creations under the identical terms.

လတ်ပီးပီးအွင်.ရှုန်းပိုင်းပီးပိုင်လူင်
ဒါအကားဒိုမေ ကမလယ် တ်အကါဒိဉ်မ့ၢ် ကမျှါ
ဘဝညးချင်ကွာန် ဒ်အဓိက

Mung Chying Shawa Masha a prat masa hpe madung tawn let

Ko aa dg in mipi te nun taak na in a thupi pen hi!

လူထုဘဝ အဓိက

အမှတ် (၆၃) လသာလမ်း (အောက်လမ်း)၊
လသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့ ၊ မြန်မာနိုင်ငံ
(၀၉) ၄၄၆ ၄၄၆ ၉၄၁၊ (၀၉) ၄၄၆ ၄၄၆ ၉၄၂၊
(၀၉) ၄၄၆ ၄၄၆ ၉၄၃

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၀၂၇၀၅
Printed by Focus printing services
၂၀၂၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင်
ထုတ်ဝေသည်။

www.facebook.com/pppmyanmar
www.pppmyanmar.org